

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz politykowy w tablicy, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-aj stronie za wiersz politykowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1-aj str. o polityce, państwie, za wiersz pol. lub jego miejsce 1 rub.
 Reklamy za wiersz politykowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz politykowy lub jego miejsce 50 k., po tablicy 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rub.
 Ogłoszenia zwozajne młojoowe za wiersz politykowy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia zwozajne zamiooowe za wiersz pol. lub jego miejsce 23 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsze 40 kop.
 Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rub.
 Ogłoszenia w niedzielnym Numerze o 25% drożej.
 Dofaczenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia.	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zalana adreos 20 kop. — Za odoszenie do domu 10 kop. miesięczna.
 Listów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rekopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 39, telefon № 888. Po godz. 6-ej nekrologi i inne niedierpne zwioki za-wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suwowska 3.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rekopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

KONIAK SZUSTOWA

TEATR POLSKI pod dyr. **Br. Oranowskiego** (W ogrodzie po-Bernardyńskim).

Dzisiaj, w sobotę:
„PANNA Z LALKĄ”
 operetka w 3 akt. muz. L. Falla.

Jutro: o g. 2 pp. „Miłość cygańska” (ceny najniższe); o g. 8 w. pe cenach zniozonych „Bobaterowie”.

KINEMATOGRAF 14, 15 i 16 lipca 1912 r.

BRONISŁAWA Tragedja miłości, wybitn. artystów francuskich (Film d'Art) z udział. słynnej Cecylji Guyens w gl. roli. I cz. Zerwany ślub, II—Pożar teatru, III—Prawdziwa miłość zwycięża.

W sali „LUTNIA”, просп. Ś-to Jerski № 8, telef. 1161. Początek: w sob. i niedz. o g. 5 1/2, w poniedziałek o g. 6 1/2.

Teatr Familijny R. Sztremera, ul. Wielka 74.

Dzisiaj, w sobotę:
Dynamitowy tajnik, dram. wstrząsający w 2 części. Mąż — senny cietrzew (komizne).
 Pozycja bez wyjścia, melodramat z serji amerykańskiej. — Niebezpiecznie chore, komizne. — Polowanie na psy morskie przy wyspie Neufundland (z natury).

OGRÓD BOTANICZNY dyr. **I. A. SZUMANA**, Telefon 364.

DZISIAJ
 12 KOP. WEJŚCIE DO OGRÓDU 12 KOP.
 Rodzina akrobatów Merckels.
 Zespół artystyczny **A. Herman**. — Bioskop, ostatnie nowości. Początek zabawy o godz. 6-ej pp. — Na werandzie od godz. 2-ej pp. **OBIADY**.

Koncert w Druskienikach. Sala „Moderne”, wprost poczty.
 Dnia 15-go lipca 1912 r. odbędzie się **KONCERT** młodego, słynnego wiołoczelisty — wirtuoza **GUSTAWA KACA** zaszczyconego premjum imienia Mendelssohn-Bartholdy w 1911 r. przy udziale skrzypka-wirtuoza **BAZYLEGO SZULZINGERA** Akompanjować będzie **A. JOFFE**. Bilety są do nabycia w oddziale biblioteki A. Syrkina w Druskienikach.

Potrzebne od 29 września MIESZKANIE,
 złożone z 6-ciu pokoi ze wszelkimi wygodami, przy Prospekie Ś-to Jerskim (do Łukiszek), Nadbrzeżnej, Botanicznej, Siemionowskiej. Szczegółowe oferty wraz z podaniem ceny należy składać w administracji „Kurjera Litewskiego” pod „Mieszkanie 6 pokoi”.
 Administracja „Kurjera Litewskiego” niniejszem zawiadamia Szan. Klijentów, iż ogłoszenia na dzień następny przyjmowane są tylko do godz. 3-ej popoł. Ogłoszenia podane później, z powodu warunków technicznych w następnym numerze zamieszczone być nie mogą.

Nowy przewrót w Turcji.

Nie sprawdziła się narazie pogłoska, że dyplomacja europejska przygotowuje w cichości plan ostatecznego podziału Turcji, natomiast przyszło do tego, co już oddawna przewidywano i co ma pono uratować Turcję od ostatecznej zagłady, mianowicie, do gwałtownej zmiany rządów, a więc — jak w stosunkach tureckich — do zupełnej zmiany systemu.

Dziś młodo-turcy z goryczą mogą spoglądać na 4-letnie swe rządy, które nie dały państwu nic z tego, co mu obiecywał komitet „Jedności i postępu”. Hasłami bezkrwawej rewolucji tureckiej w r. 1908 były: uwolnienie się od systemu korupcyjnego despotyzmu, z drugiej ocalenie państwa przed groźbą mu katastrofą rozpadnięcia się i rozszarpania przez sąsiadów. Hasła zawiodły, bo nie dały się urzeczywistnić. Miał twardy władzy i ładu w państwie zapanowała anarchja, w chwili zaś obecnej Turcji grozi tak samo ruina i rozpadnięcie, jak przed czterema laty.

Gmach rządów młodo-tureckich zwalił się, przez szczyrby zaś widać to, starannie dotąd zasłanianie. Rząd ten miał tylko fasadę i pozory konstytucjonalizmu, prawdziwie konstytucyjnym nie był nigdy. Czy to wskutek fatalizmu okoliczności, czy to wskutek błędów ludzkich,

był ledwie cieniem rządu: nie miał ani utrzymać dawnych przymierzy, ani zawrzeć nowych. Zraził sobie, lub pousawiał stare siły Turcji, nie miał wytworzyć atmosfery zaufania i entuzjazmu, niezbędnych dla stworzenia Turcji nowej. Całą władzę w odnowionem państwie tureckim młodo-turcy zogniskowali w swoim ręku, zwłaszcza od czasu ostatecznej kontrowersji w roku 1909. Armja dokonała przewrotu, głównymi działaczami ruchu młodo-tureckiego byli oficerowie. Armja była też dotąd główną podporą nowego ustroju, a członkowie jej brali czynny udział w życiu politycznym. Młodo-turcy nie sprzeciwiali się temu, przeciwnie, zachęcali nawet oficerów do udziału w polityce, armja bowiem stanowiła główne źródło ich władzy.

Młodo-turcy poszli dalej jeszcze: zrobili całą administrację stronniczą. Wszyscy urzędnicy byli zupełnie jawnie członkami stronnictwa młodo-tureckiego i w wykonaniu władzy swojej kierowali się jeno względami na jego korzyść. A wszystko to działo się w imię twardości władzy. Karygodna ta stronniczość administracji ze szczególną jaskrawością uwidaczniała się podczas ostatecznych wyborów do parlamentu, w których biurokracja turecka oddała się duszą i ciałem na usługi młodo-turków. Opozycja została, oczywiście, stłumiona i przedstawiciele jej znaleźli się w parlamencie w bardzo nikłej liczbie.

LOKATA na rok przysłały szkolny dla 2-eh pensjonarek. Opieka zapewniona. Miask, ul. Polceyjana, u D-rowej Jasowskiej. Do 20 sierpnia porozumieć się można pismennie: st. Klastnie, Witebsk, gub. maj. Wiele Janowskiej. 47008

D-r W. ŁOWMIAŃSKI
 powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa i ucha. Godz. przyj.: 11—11 1/2—6. Preobrażenska d. № 7 m. 4. 46188

Ten sposób postępowania wraz z gwałtownym systemem centralizacyjnym z jednej strony nie zdołał zapewnić jednolitości i siły organizmowi państwowemu, z drugiej zaś rozgoryczył narodowości nie otomańskie, które stanowiły nadzieję odrodzenia Turcji.

Wybuchło powstanie albańskie, a w ślad za niem bunt wśród oficerów, który, oczywiście, przekołał stronniczo rządzące, że źródło władzy może się zamienić w źródło niemości i anarchji.

Zapóźno uchwalono ustawę, zakazującą wojskowym brania czynnego udziału w polityce. Armja tylko skupiała i podtrzymywała organizację komitetu salonickiego i komitetów prowincjonalnych. Gdy wymierzono cios w armję, tem samym siła uderzenia dosięgła komitet.

Sprawdziły się przepowiednie byłego wielkiego wezyra, słynnego Kiamila paszy, który niedawno, stojąc jeszcze na uboczu, wystosował był do sułtana memoriał.

Sędziwy ten i przezorny starzec twierdził w nim, że komitet młodo-turecki wie dzie państwo do przepaści. Roztrwania miliony funtów, wyołuje rozlew krwi w Albanji, Macedonii, Yemencie, ściągają na siebie nienawiści i zemsty. Młodo-turcy nie zdołali oprzeć władzy na zasadzie konstytucyjnej; ostatecznie przywrócili absolutyzm, inny, niż dawny, ale absolutyzm. Oddalili urzędników doświadczonych, zastąpili ich swoimi zaufanymi, niedoświadczonymi, niezdołymi, którzy szerzą niezadowolone wśród ludności, i pchnęli do powstań w Albanji i Yemencie. Postawa wyzywająca komitetu spowodowała niechęć mocarstw zaprzyjaźnionych, zarządzenia wojskowe sąsiadów i napad na Trypolis, wymierzony, jak się wyraziła pierwsza nota włoska, nie przeciw Turcji, ale przeciw młodo-turkom. „Jeżeli komitet nie powstrzyma się od wtrącania się w sprawy rządowe, niezawodnym jest, że bliska rewolucja zniwieczy obecny despotyzm przy udziale wojska, jak się stało z despotyzmem dawnego porządku rzeczy. Usunięcie komitetu tajnego jest koniecznem. Pogarda ludności dla niego nie da się zajągnąć ani nie zdoła on zjednać sobie życzliwości narodów i państw, które rozczarowały”.

Kiamil basza miał słusność. Gdy w rocznicę konstytucji, w dniu 10 (23) b. m., nowy gabinet udawał się do sułtana, ludność zgłotowała mu na ulicach Konstantynopola entuzjastyczne przyjęcie. Przed czterema laty w podobny sposób witano młodo-turków, jako zbawców Turcji, dziś podobnymi objawami radości darzeni są ich najzwziętsi przeciwnicy, z Kiamilem na czele...

Przebieg ostatnich wypadków w Turcji znany jest czytelnikom z szeregu depesz i obszerniejszych, podawanych już informacji. Na czele nowego rządu stanął wielki wezyr Achmed - Muchtar basza, starzec 80-letni, wstawiony w wojnie rosyjsko - tureckiej, raczej bitny wojak, niż polityk. Główną figurą w nowym rządzie jest wspomniany wyżej Kiamil basza, jeden z najtęższych polityków tureckich, który już za czasów Abdul Hamida omalżyciem nie przytęczał swych dążności konstytucyjnych. Obecnie objął on tekę ministra spraw zagranicznych i niewątpliwie będzie faktycznym kierownikiem całej polityki tureckiej.

Kiamil jest najbardziej zdecydowanym zwolennikiem Anglii i jak mówi, uchodził wprost za wasalę W. Brytanji. W r. 1908, gdy stał na czele pierwszego parlamentarnego

gabinetu po przewrocie, zaczęto mówić o nagłym zwrocie sympatii młodo-turków w stosunku do Niemiec. Zawdzięczać tylko trzeba ambasadorowi Marschallowi von Bibersteinowi, że wpływy niemieckie uratował i że z pomocą słynnego marszałka von der Goltza przyczynił się do upadku Kiamila. Dziś sytuacja dla Niemców jest nieco gorsza. Mogą się jeno pocieszać tem, że sami w znacznym stopniu przyłożyli do tego ręki, jako doradcy młodo-turków i inspiratorzy wielu ich kroków od chwili upadku rządu despotycznego. Z ostatnich czasów warto dla ilustracji podkreślić kilka takich zbawicznych rad popularnego w Turcji von der Goltza. Ten to „czcigodny prusak” namówił wespół z Marschalem von Bibersteinem Portę do odwołania komendanta Trypolisu Ibrahima i ogołocenia tej prowincji z wojsk, a rada ta przysłała bezpośrednio przed wojną włosko - turecką; on popchnął męża opatrnościowego młodo-turków Szewketę baszę do zatargu z ligą oficerską obrony ojczyzny, dowodząc, że liga ta pozostaje pod wpływem rosyjskim, a zrobił to na krótko przed zjazdem na Bałtyku. Można by wiele przytoczyć podobnych rad i wskazówek. Już teraz z powodu wewnętrznych rozterek i krwawych zatargów w Turcji cierpi na tem wiele handel niemiecki. Obliczenia pruskie były trafne o tyle, o ile zamet w Turcji miały się skończyć jej rozbiorem. Teraz jednak nie zanosi się na to, a zbliżenie do Anglii narazić może Niemcy na dotkliwie straty pokojowe. Spotrządną to już prasa niemiecka, a dyplomacja jej nie zaniedba niechybnie usiłowań, by rzecz naprawić. Tych właśnie usiłowań Turcja powinna się najbardziej obawiać, zwłaszcza, że przyjaźń młodo-turków do Niemców nie osłabła i można ją będzie wyzyskać dla szerzenia jeszcze większego zametu. Wypadkiem dla Niemiec nie mniej przykrym jest powołanie na ministra wojny Nazima baszy, wychowanka szkoły wojskowej w St. Cyr i gorącego wielbiciela Francji. Kiamil i Nazim postarają się poprowadzić Turcję w kierunku przyjaźni francusko-angielskiej, co oznaczałoby zupełną porażkę Niemiec.

Nowy gabinet rozpoczął swe rządy od czynów wysoce roztropnych. Zniósł istniejący od lat trzech w stolicy stan obłężenia, ogłosił powszechną amnestję i postanowił wstrzymać operacje wojenne w Albanji. Widać z tego, że drogą szerokich ustępstw chce przedewszystkiem przywrócić spokój w państwie.

Czy jednakowoż uzdrowienie to jest możliwe wobec nagromadzonych zapasów waśni, nienawiści, wobec czyhającej z zewnątrz przemocy. W Albanji szerzy się zamęt coraz większy, wojna włosko-turecka trapi Turcję na zewnątrz i przekszadza spokojnemu rozwojowi wypadków wewnątrz. Nic dziwnego, że z chaosu takiego rodzą się najrozróżniedniejsze pogłoski, jak np. o abdykacji sułtana, lub o ogłoszeniu republiki otomańskiej.

W tym stanie rzeczy stanowisko nowego rządu jest ogromnie trudne i prawie beznadziejne. Jeśli potrafi doprowadzić roztrzęsiony organizm państwowy do jakiegoś spokojniejszego portu spełni zaledwie połowę pracy.

Prasa rosyjska.
 Misja ks. Katsury i podział Mongolji. Mienszykowski w „Now. Wremia” poświęca artykuł misji ks. Katsury w Petersburgu. Przedewszystkiem publicysta nowowremieński zaznacza, że w Japonji nad potrzebą rozprawy orężnej z Rosją zawsze przeważała myśl zawarcia sojuszu z państwem rosyjskiem. Misja ks. Ito swego czasu nie znalazła dobrego przyjęcia w Petersburgu, wówczas działacz japoński zwrócił się do

Londonu, gdzie zawarło przymierze angiełsko-japońskie, wymierzono przeciwko Rosji. Misji ks. Katsury nie spotka zdaje się obecnie rozczarowanie. Japonja wystąpiła pierwsza z projektem uregulowania granic swych z Chinami. Potrzebne jednakże na to jest porozumienie z Rosją.

I książe Katsura, o ile można wierzyć pogłoskom, przybył, aby porozumieć się co do dalszej działalności Rosji. Lecz stanowcze jakieś pięcioskrzydłe smoki przeszkadzają naszemu zbliżeniu. Przed trzema laty miało dojść do skutku spotkanie ks. Ito z Kokowcewem i może być już wówczas unormowały się stosunki nasze wobec Mandżurji. Nieoczekiwanie kula koreańska usunęła z widowni ks. Ito. Obecnie ks. Katsura przybył 10 tysięcy wiorst, aby zbliżyć się do dyplomacji rosyjskiej i nakłonić ją do porozumienia. Lecz nieoczekiwana choroba Mikada, z niebezpieczeństwem wyniku śmiertelnego, znowu przeszkadza sprawie.

Trudność Japonji polega na tem, że, podzielwszy Mandżurję na dwie sfery wpływów, obydwa państwa zobowiązały się tem samem do pewnej wspólnej polityki w stosunku do Chin, lecz ze strony Rosji, jak swego czasu w kwestji koreańskiej, daje się zarazyć bezczynność i zamęt. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj), a potem niech już przyłącza do siebie jeśli zechce na własne ryzyko północną Mandżurję i zachodnią Mongolję. Ostatnie depesze mówią, że za zgodą Japonji nastąpiła już ratyfikacja umowy pomiędzy rządami rosyjskim i mongolskim. Rosja jest to czynnik niepożądany w oczach Japonji. Na okoliczność trzeba się zdecydować, co niebądź praktycznego przedsięwzięcia. Widocznie obecne propozycje Japonji zbliżają się do tych, jakie swego czasu czyniono w stosunku do Korei. Niech Rosja zgodzi się na przyłączenie do Japonji Mandżurji południowej (a być może i Chalchj),

wielkiej wagi i nieprzyjemne dla Europy. Ma on przecież nadzieję, że jeżeli Anglia spełni swą powinność, uda się utrzymać pokój, chociaż nie trzeba ukrywać, że pokój jest obecnie tak kosztowny, jak wojna w czasach dawniejszych, ale tańszy znacznie, niż współczesna wojna.

Po Balfourze przemawiał prezes ministrów Asquith. Zapewniał on, że Anglia bierze udział w wysięgach zbrojenia się wbrew woli, zmuszona do obrzydliwych kosztów koniecznością. Wydatki są niezbędne, gdyż należy zabezpieczyć wybrzeża Anglii, jej kolonie i handel, utrzymać pokój światowy. Tej zasady politycznej trzymać się będą rządy angielskie bez względu na zabarwienie partyjne i ugrupowanie mocarstw. Anglia musi zachować swe stanowisko i to w całej rozciągłości. Nie zmieniała się jej polityka na morzu Śródziemnym, lecz przesunął się punkt ciężkości równowagi strategicznej z morza Śródziemnego na wody oceaniczne.

Mowa Churchilla przyjęta została przez Izbę gmin z wielką aprobatą i na temże posiedzeniu jednogłośnie prawie większością uchwalono kredyt dodatkowy na wzmocnienie angielskiej floty wojennej.

Również w Izbie lordów toczyła się dyskusja nad stanem sił morskich Anglii. Lord Selborne uważa, że wobec możliwości zaatakowania Anglii przez Niemcy bez przewożących i wobec sił morskich ich sojuszników na morzu Śródziemnym Anglii brakuje jednej jeszcze eskadry i ośmiu pancerników. Lord Crewe przyznał, że położenie jest poważne, ale przestrzegając przed bezgranicznym dążeniem do przewagi. Nie można uważać wszystkich państw za wrogów, a żadnego za przyjaciela. Nie należy puszczać się na takie fantastyczne kombinacje, jak przypuszczenie, że w czasie wojny z Niemcami, Włochy i Austria wspólnie wystąpią przeciwko Anglii, a Francja zachowa się wobec niej neutralnie lub wrogo.

Lord Haldane popierał twierdzenie swego poprzednika o sytuacji na morzu Śródziemnym. Analizując je w chwili przemowienia, oświadczyła ona swemu rywalowi, że na wszelkie wysiłki zbrojenia się odpowie jeszcze większymi zbrojeniami, gdyż od potęgi morskiej zależy życie Anglii.

Kredyt dodatkowy na powiększenie załogi o 1,500 osób, przyjęła Izba głosami liberalnymi i konserwatywnymi; przeciw niemu głosiła partja robotnicza i kilku radykałów.

Wogóle patryjotyzm anglików wobec groźby wydarzenia im z ręki berlińskich władców, ogromnie jest podniecony i to nie tylko w samej Anglii, lecz i w kolonjach.

Z Oltawy naprzykład donoszą, że parlament kanadyjski zbiera się w jesieni na nadzwyczajne sesje i uchwali na niej 10 do 15 milionów dolarów na cele marynarki wojennej.

Kolonje południowej Afryki, Australji i Nowej Zelandji, również „kablowały“ do rządu, iż każda z tych kolonji w przeciągu 2 lat najbliższych udzieli kredytu na wystawienie z własnych środków 3 nowych dreadnoughtów, celem powiększenia floty macierzystej. W ten sposób, poza kredytem na wzmocnienie floty w Anglii samej, siły morskie wielkobrajskie powiększą się nadetatowo do r. 1914 o 12 dreadnoughtów.

Wątpić naturalnie nie można, iż ten zapal patryjotyczny anglików nie budzi zachwytu nad Szprewą. Wszystkie dzienniki niemieckie z nieukrywanym rozgorczyeniem komentują mowę Churchilla.

„Kreuz. Ztg.“ pisze, że jeżeli Anglia chce mieć przewagę na morzu, to nić nie może mieć nic przeciw temu; jeżeli jednak pod tą przewagą

rozumie samowładztwo, to się grubo myli. „Kreuz. Ztg.“ zwraca też uwagę, że Churchill kładzie obecnie „lówny nacisk na morze Śródziemne; inne dzienniki wskazują na sam sposób przeprowadzenia manewrów angielskich na morzu, które były wyraźnie zwrócone przeciw Niemcom. Berliński telegram „N. Fr. Presse“ wyraża wielkie niezadowolenie z nowodu mowy Churchilla, podnosząc, że nie uchodzi, aby Anglia, choćby już nie Niemcom, ale także Austro-Węgrom przepisywała stopę ich zbrojeń. Anglia nie może dyktować Europie przepisów.

Przed wyborami.

W Mińsku.

Powstaje obawa, że listy wyborców z Mińska nie będą ostatecznie ułożone na 1 (14) sierpnia z powodu choroby sekretarza miejskiego, najbardziej kompetentnego w tej kwestji.

W Bobrujsku.

W Bobrujsku ukończono układanie list wyborczych. Z pierwszej kurji wyborców miejskich na listę wciągnięto rosyjan 46, na listę zaś polską i żydowską — polaków 35, a żydów 521. Z drugiej kurji mamy na liście 1923 rosyjan, 2786 żydów, 218 polaków, 5 niemców, 2 lotyszów, 1 tatar i 1 luteranina.

W Grodnie.

W tych dniach zarząd m. Grodna przedstawił gubernatorowi do zatwierdzenia dwie listy prawoborców: 1) osób pochodzenia rosyjskiego i 2) wszystkich innych, mających prawo udziału w prawoborach w obydwu kurjach miejskich.

Prawoborców rosyjan w 1-ej kurji jest 86, w drugiej 973. Innych narodowości w 1-ej kurji 1801 os., w 2-ej kurji około 4 tysięcy.

Wkrótce listy te będą wydrukowane.

Kandydatury żydowskie w Białymstoku.

Białostocki zarząd miejski odrzucił staranie redaktora pisma żydowskiego „Hacefira“, Sokolowa, o wciągnięcie go na listę wyborczą według cenzusu wyborczego, znajdując, że nie ma faktycznie żadnego przedsiębiorstwa w Białymstoku. Sokolow jest kandydatem sjonistów z gub. grodzieńskiej. Grupa miejscowych inteligentów żydów wysuwa kandydatury redaktora „Głosu Białostoka“ Zeligmana.

Informacje i pogłoski.

Ulgowe bilety dla uczacej się młodzieży.

Komitet taryfowy przy ministerjum skarbu rozważył bardzo ważną kwestję ulg na kolejach dla uczacej się młodzieży. Istniejące ulgi znacznie zwiększono. Dla jednorazowych przejazdów, zamiast strącania po 50 kop. i 1 rb. do 900 wiorst, wprowadzono zostało ustępstwo w wysokości 25 proc. niezależnie od odległości. Wycieczki zbiorowe korzystać będą z ustępstwa ogólnego w wysokości 50 proc. Niższe szkoły do 50 wiorst korzystają z bezpłatnego przejazdu. Prócz tego wprowadzono nowy uproszczenie i ułatwienie sposób wydawania świadectw na korzystanie z ulgowych biletów.

Innowacja na stacjach kolejowych.

Naczelnik kolei Poleskich wydał rozporządzenie, ażeby na wszystkich stacjach i przystankach kolejowych, dla informacji publiczności, były wywieszane tablice o stanie zasiewów w Rosji.

Obowiązkowe ubezpieczenie robotników.

Oddział przemysłu przy ministerjum handlu i przemysłu opracował już wszystkie tymczasowe instrukcje i przepisy dla organizacji kas chorych i

Towarzystw wzajemnych ubezpieczeń a mianowicie: warunki wyborów członków Towarzystw ubezpieczeniowych, regulamin dla tychże, przepisy o katastrze przedsiębiorstw, podlegających nowemu prawu, instrukcje dla wspólnych kas chorych tych fabryk, które zatrudniają mniej niż 200 robotników, instrukcje dla inspekcji fabrycznej w sprawie robót przygotowawczych dla otwarcia czynności nowych organizacji, wreszcie ustawę normalną dla kas chorych.

Cały powyższy materiał ma być przesłany w ciągu bieżącego tygodnia miejscowym komitetom organizacyjnym, oraz inspektorom fabrycznym, celem udzielenia opinii najpóźniej w początkach sierpnia r. b.

Na podstawie wskazanego materiału w początku września r. b. w Petersburgu odbędzie się narada starszych inspektorów fabrycznych, celem ostatecznego opracowania planu wprowadzenia obowiązkowego wzajemnego ubezpieczenia i kas chorych, przyczem jest przewidziane zwołanie narady przedstawicieli przemysłu.

Wszystkie instrukcje i przepisy ulegają zatwierdzeniu najwyższej władzy ubezpieczeniowej w państwie — Radzie do spraw ubezpieczenia robotników, która niebawem ma być uformowana.

Nowa organizacja będzie utworzoną i rządzoną przez samych przemysłowców. W sprawach odszkodowania zostaje całkowicie wyłączonej udział inspekcji fabrycznej, która jedynie zachowuje prawo wciągania i wykreślenia do katastru ubezpieczeniowego.

Cały ciężar ubezpieczenia od wypadków nakłada się na właścicieli przedsiębiorstw.

Przysłe kasy chorych również będą instytucjami samorządnymi, przyczem w kosztach udział biorą robotnicy — trzy piąte, właściciele przedsiębiorstw — dwie piąte.

Obydwie nowe organizacje ulegać będą opiece władzy na zasadach obowiązujących wszystkie instytucje społeczne.

Pieniądze do odebrania.

Warto zaznaczyć, że we wszystkich trzech losowaniach premjów — pierwszej, drugiej i trzeciej (szlachetki) jest sporo wygranych, po które się nikt nie zgłasza i to na sumę dość poważną. Tak np. nie wzięto dwóch wygranych po 200,000 rubli. Wobec tego do odebrania są następujące sumy: Z pierwszej premjówki: 200,000 rb. (serja 5,357 Nr. 44) — 40,000 rubli (serja 8,801 Nr. 7) — 25,000 rb. (serja 13,380 Nr. 39) — 10,000 rub. (serja 1,253 Nr. 35) — pięć wygranych po 8,000 rb., 15 po 5,000 rb., przeszło 300 po 500 rubli.

Z drugiej premjówki: 40,000 rb. (serja 19,525 Nr. 33), 25,000 rb. (serja 652 Nr. 33), 10,000 rb. (serja 12,182 Nr. 18), cztery wygrane po 8 tysięcy rubli, cztery po 5000 rb., około 350 wygranych po 500 rubli.

Z trzeciej premjówki: 200,000 rb. (serja 4,645 Nr. 8), 75,000 rb. (serja 7,623 Nr. 49), 40,000 rb. (serja 4,789 Nr. 13), 25,000 rb. (serja 9,561 Nr. 38), 25,000 rb. (serja 8,403 Nr. 17), trzy wygrane po 8,000 rb. jedna — 5000 rb., 10 wygranych po 1000 rb. i przeszło 250 wygranych po 500 rb.

Odpozynek świąteczny w restauracjach i kawiarniach.

Ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło się z zapytaniem do ministerjum skarbu oraz ministerjum handlu i przemysłu, czy pożądanym jest ograniczenie handlu świątecznego w jadalniach, restauracjach i tym podobnych zakładach restauracyjnych. Ministerjum zamierza bezwarunkowo zawiesić handel we wszystkich restauracjach i kawiarniach conajmniej do ukończenia nabożeństwa. Minister handlu i przemysłu do myśli tej przychylił się chętnie.

PRZED STU LATY.

Nr 56

KURJER LITEWSKI,

Z dnia 27 lipca n. s. 1812 r.

Z Wilna 26 lipca.

Wiadomości od Dźwiny przychodzące donoszą, że Cesarz Jegomose przedsięwzięcia w Głębokiego do Kamienia. Alexander z Drysy pojechał do Polocka, ztamtąd zaś jak mówią udat się do Witebska. Niezwyrodnie wojska W. Napoleona przeszły już te przedziały, które zdrada z przemocą w roku 1772 położyła, oparowała część tych miast i krajów, które przed 40 laty... Rosyja od Polski odwrętała...

Wczora po wszystkich kościołach odprawilo się uroczyste nabożeństwo wielkim obrzędem na złożenie najgłośniejszych modłów Panu Zastępów, za zesłaniem Zbawcy Narodu Polskiego, za Jego poświęconą osobę i za powodzenie szesześciu wojska Jego. Lud tłumami zebrał się do przybytków pańskich i z największym poruszeniem i wzruszeniem ducha odprawił całe nabożeństwo tak wielkiego znaczenia. W kościele Ś. Ducha przy licznym muzyce była msza śpiewana przez przełożonego klasztoru, Kazanie miał X. Kosko w treści: że prawdziwi synowie Oweczyny nie powinni oszczędzać majątku i życia na iey oswoobodzenie z rąk nieprzyjacielskich, bo takowa miłość nie tylko jest enota moralna, ale też religijna. Hymn Te Deum laudamus zakończył wspaniale to wielkie i przenikające nabożeństwo. Wieczorem na teatrze tutejszym grano sztukę pod tytułem Powrót Oweczyny. Na sam tytuł zebrała się nie nadzwyczajna liczba widzów, o jakiej nie pamiętaliśmy tutejsi. Tysiączne oklaski rozlegały się w sali na każdą scenę patryjotyczną.

Na odgłos powstały oweczyny wczora przybył zagranicę J.W. hrabia Pocię. Ciesza się z przybycia tego meża ci wszyscy obywatele, a mianowicie ci nieszczęśliwi żołnierze, których po smutnym rozbiore wspierał i utrzymywał.

W murach po-Franciszkaukich.

Ogródek przy murach kościoła po-Franciszkaukiego, zawalony dawniej gruzem ciosanych kamieni z mieszczącego się tam przed kilku laty warsztatu pomników grobowych, obecnie został doprowadzony do porządku. Natomiast wewnątrz murów po-klasztornych zostaje wiele do zrobienia. Jak widzimy mieszczą się w tych murach: przytułek dla dzieci, „Kropka mleka“, jadalnia dla ubogich dzieci i biuro Kuratorjum ubogich.

Ś. p. J. Montwill zwracał uwagę Zarządu miejskiego, że w wymienionych zakładach przebywa dziennie 600 — 700 dzieci, które niewiadomo, czy wygrzywają, czy tracą na zdrowiu, uczęszczając do przytulku. „Nie możemy — pisał ś. p. Józef — z pewnością powiedzieć, azali przybywające do nas dzieci nie zarażają się u nas nowymi chorobami i czy nie czynimy więcej szkody niż korzyści“. Obawy te znajdowały usprawiedliwienie w następujących okolicznościach: w murach po-Franciszkaukich, leżących w ciasnej i z zepsutem powietrzem dzielnicy, znajdują się sześć najprymitywniejszych urzędzień usłępów; niema tam kanalizacji i brudne ciecze wsiakają do gruntu zarażają go; część murów gruntu ciekhanzy wojskowe; inna część mieści przytułek dla starców; obok tego w tychże murach istnieje przytułek nędznych, do którego przychodzi na noc najuboższy proletarijat, częstokroć dziesiątkowany zarażliwymi chorobami; dalej są tam stajnie dla koni miejskiego taboru roboczego; wreszcie mieszczą się w tym samym gmachu miejski skład nafty z wydawaniem, oraz prywatne składy benzyny i t. p.

Wśród takiego oloczenia Kuratorjum zmuszone jest pielegnować tłumy dziatwy, rozdawać im mleko, obiady, ubrania... Dzieci, biegające na dziedzińcu wewnętrznym wlebianą wszystkie chorobyliwie zarazki doby-

wające się z gruntu i niechlujnych ubikacji.

Ś. p. Montwill gorąco prosił o usunięcie z murów po-Franciszkaukich wszystkiego, co rujnuje zdrowotność miejsca, lecz rzeczy pozostały po staremu: zewnątrz przystrojono ogródek, wewnątrz kwitną jak dawniej ogniska chorobotwórcze.

Werhena.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Kalendarzyk. Dziś, w sobotę — św. Bonawentury, wełd. now. st. — św. Natalji; jutro — św. Henryka, wełd. now. st. — św. Inocentego, Kunegundy.

KRONIKA KOŚCIELNA.

— Wizytacja J. E. ks. arcybiskupa Kluczyńskiego. Komunikują nam, że administracja mińska i duchowieństwo prawosławne oświadczyły się przeciwko udzieleniu pozwolenia na wizytację kanoniczną kościołów w byłej diecezji mińskiej, powołując się, że doprowadzić może to do takich następstw, jak wizytacja dokonywana przez J. E. ks. biskupa Cieplaka. Mimo to, jak już wczora pisaliśmy, pozwolenia udzielono.

— Nabożeństwa: Dnia 15 b. m., t. j. w niedziele w kościołach: św. Piotra i Pawła, św. Filipa i Jakóba, św. Stefana i św. Katarzyny zrana odbędą się adoracje Przenajświętszego Sakramentu. We wszystkich zaś innych kościołach witebskich nabożeństwa zwyczajne świąteczne.

Dnia 16 b. m., t. j. w poniedziałek, jako w doroczną uroczystość Matki Boskiej Szkaplernej, w kościołach: św. Teresy i Wszystkich Świętych, a także w kaplicy przy szpitalu ocznym na Nowym Świecie, odbędą się uroczyste nabożeństwa z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu, z odpustem zupełnym i udzieleniem po sumie w dwóch pierwszych kościołach, wiernym Błogosławieństwu Papieskiego.

Dnia 17, 18 i 19 b. m., t. j. w wtorek, środę i czwartek włącznie, codziennie, w kościele Wszystkich Świętych odbędą się 40-godzinne uroczyste nabożeństwo z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu.

SPRAWY MIEJSKIE.

— Zdobycie archeologiczne. Miejska komisja archeologiczna prowadzi t. zw. dziennik dostarczanych zdobyczy archeologicznych, znalezionych przy kopaniu kanałów i każda rzecz opatrnie odpowiednim numerem. Niestety, rezultaty dotąd są bardzo nieznaczne, ile że nie są to przecież specjalne poszukiwania naukowe, jeno roboty techniczne.

Najobficiej przedstawia się dział kafil najróżnorodniejszych kolorów i rysunków. O ile by miasto w przyszłości zamierzało wydać album wykopalisk, to zbiór kafil pod względem bogactwa mogłby się stać poważnym przyczynkiem do dziejów rozwoju sztuki stosowanej w tej gazi.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

— Teatr polski w ogrodzie Bernardyńskim. Dziś po raz drugi, efektowna operetka L. Falla „Pama z lalką“. Sympatyczną rolę tancerki hiszpańskiej Rosalilli odegra p. Wojnowska, p. Myszkowski gra dyrektora teatru; resztę obsady stanowią: pp. Cornobis, Krawczyński, Dorski i inni.

W niedziele po południu, po cenach najniższych „Miłość cygańska“, z p. Kamińska - Latoszyńska i p. Orzelskim w rolach głównych.

W niedziele wieczorem, po cenach zniżonych „Bohaterowie“ z p. Wojnowską i p. Bernakiewiczem w rolach głównych.

Próby z melodyjnej operetki „Zolnierze Ludwika XIII“ w pełnym biegu. Operetka otrzymała nowe kostiumy. Dyr. Oranowski, chcąc publiczności o ile możności urozmaicić repertuar, już na koniec przyszłego tygodnia naznaczył premierę słynnej operetki R. Heubergera „Bal w operze“.

S A D Y.

— Sprawa o szpiegostwo. W wileńskim sądzie wojenno - okręgowym roz-

poczęła się wczora przy drzwiach zamkniętych sprawa o szpiegostwo. Przed sądem stanęli pisarz 28 brygady artylerji Greblow i czterech żydów Segalowicz, Rabinowicz, Kaufman i Szejcz, oskarżonych o sprzeczanie Niemcom tajnych wojennych dokumentów, dotyczących mobilizacji armji.

RÓŻNE.

— Trupa żydowska - amerykańska w cyrku. Z dniem 25 lipca (7 sierpnia) r. b. rozpocznie się w gmachu cyrkowym gościnne występy trupy żydowskiej z Ameryki Weinberga i Schwartza Berdo.

— Ustąpienie naczelnika kolei Poleskich. Naczelnik kolei Poleskich, Akorenko, mianowany zastępcą naczelnikiem kolei Riaziański - Uralskiej.

— Śród żydów. „Siew. Zap.“ wydrukowała nader sensacyjny wypadek, jakoby przed kilku dniami zaszyły w naszym mieście. Straszczmy to opowiadanie na odpowiedzialność tej gazety.

Do p. Bunimowicza, jako jednego z czynnych członków zarządu Dobroczynności żydowskiej, zgłosili się ojciec i syn. Ojciec w gabinecie p. Bunimowicza tak mu przedstawił swoją prośbę: „Niespełna przed rokiem, czując potrzebę pewnej opieki i zupełnego spokoju na ostatki dni moich pozostałych, zaproponowałem obecnemu tu synowi, aby przyjął odemnie 9 tys. rubli i wzamian za to dał mi u siebie całe utrzymanie do końca życia. Syn się zgodził. Atoli już po upływie pół roku przekożnałem się, że jestem w domu syna uważany niby za obcego i całkiem zbytecznego. Zaproponowałem więc synowi, że zamieszkać w przytulku Dobroczynności i syn mój w zupełności zaopiekuj ten poparł, dodając, że tam właśnie będę mógł się ciągle modlić, jak przystoi żydowi w moim wieku...“

Starzec skończył swą opowieść, a syn jego słowa potwierdził. Nagle starzec dodał jeszcze niby od niechcenia, zwracając się do p. Bunimowicza: „Nie sądzę pan jednak, ażebym chciał darmo zamieszkać w przytulku Dobroczynności, mam ja jeszcze 12 tys. rubli w papierach przemysłowych, które chętnie na Dobroczynność ofiaruję.“

Godny syn, słysząc o tych jeszcze zachowanych 12 tys. rb., padł zemdlony.

WYPADKI.

— Objawy wścieklizny u dziecka. W dniu wczorajszym doktor Orłowski, kierownik stacji pasteurowskiej skonstatował u 6-letniego chłopca, Józefa Fiszata, objawy wścieklizny. Wyjaśniło się, że chłopiec był pokąsany przez psa wściekłego przed czterema miesiącami.

— Dość oryginalna kradzież. Wczora o godz. 8 rano handlarz mięsa, Bezek Weksler, zameldował policyi, że nocą ubiegłej zginęło mu z rzeźni miejskiej pięć ćwierci mięsa wołowego o łącznej wartości 150 rb. Podejrzanie o kradzież pada na robotników pracujących w rzeźni.

— Pożar. Wczora o godz. 2 po południu wybuchł pożar w domu Matusewicz Nr. 20 na III-iej Słomiance. Zapalono się poddasze i dach na niezupełnie jeszcze wykonanej ofiynie, która, oczywiście, jeszcze nie była ubezpieczona.

Właściciel oblicza swe straty na 800 rubli.

— Pogotowie ratunkowe wczora było czynne w 13 wypadkach, w tej liczbie 5 wyjazdów do miasta i 8 opatrunków na stacji Pogotowia.

Przyjechali do Wilna:

(Hotel Europejski): ob. Hipolit Wasilewski, ob. Bronisław Herłowicz, ob. Andrzej Dobrucki, ob. Serwacy Wysocki, ob. Otton Deryngowski, ob. Sebastian Szklarowski, ob. Onufry Godziszewski, ob. Antoni Abakanowicz, ob. Ksawery Lipiński.

(Hotel St. Georges): ob. Jadwiga Łopacińska, ob. Jadwiga Kieniewiczowa, hr. Klotylda Potworowska, bar. Aleksander Hrywiewicz, pułk. Józef Bezawski, ob. Karol Dziedziowski, leop. Wincenty Butkiewicz, ob. Walerja Ozonowska, ob. Zygmunt Ciszewicz, ob. Kazimierz Kurwowski, ob. Seweryn Proniewicz, ob. Albertyna Lempięka.

(Hotel Sokolowski): ob. Wincenty Krasowski, ob. Franciszka Wekwiczowa, ob. Artur Szmigielski, ob. Hipolit Znosko, ob. Teofil Zimodro, ob. Aniela Strawińska, ob. Dominik Hrywiewicz, ob. Telesfor Birke, ob. Adam Downarowicz, ob. Johanna Zabotyńska.

(Hotel Niskowski): ob. Władysław Godlewski, ob. Marja von Hejne, r. st. Dymitr Sciepurow, ob. Jan Daraszkiewicz, ob. Aniela Kunciewiczowa, ob. Grzegorz Piawicz, ks. Marcin Puzyrewski.

63) KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER.

Koniec epopei Napoleońskiej.

On się boi losu, obojętny na kule i śmierć własną. On, który nie lękał się świata, nie lękał się wyzywać wszystko pod gwiazdą swą: lęka się losu odmianny...

Naprawdę Belliard blaga go w imieniu Murata: niech młoda gwardja idzie choć zdaleka za nami, niech się chociaż pokaże! Niech tylko stanie na wzgórzach za nami — zwyciężymy!..

Bo w strasnym boju w podartym od kul białym płaszczu, szamerywanym złotem, sobolami obszytym, w kółpaku z białymi piórami, w kurcie polskiej z zielonego atlasu, w czerwonych spodniach ze złotym lampasem, w złotych butach węgierskich, na czarnym koniu wschodnim pod lamparzem czaprakiem, z krzywą szablą w ręku, nurzy się le beau sabreur, Murat.

Dwieście szwadronów jazdy rzucił na redutę pod Semienowskoje, na Barclaya de Tolly. Eugenjusz Beauharnais sekunduje go pieszotą. Kirasjerzy, lansjerzy, karabinjerzy i dragoni Wielkiej Armji scierają się z jazdą rosyjską. Wywijała ulańska Rozniekiewka, pułk 3, 11 i 16 o bialo-amarantowych proporzeczkach, walące bez przerwy, zdruzgotana jest przez ciężką jazdę rosyjską raz, formuje się, szarżuje i znów zdruzgotana jest przez rezerwy Korfa i Kreutzja, które dwieście szwadronów Murata kruszą. Pada ranny pułkownik ulański Radziwiński, pada ranny pułkownik ulański Adam Potocki,

w jedenastym pułku pada połowa żołnierzy, z dwudziestu sześciu oficerów pada dwudziestu trzech. Od świtu walczą, ręce mdleją, Eugenjusz Beauharnais z bohaterskim dziewiątym pułkiem piechoty „dzieci paryskich“ wdziera się na redutę, sparty wyteża ostatni dech, aby się odeprzeć nie pozwolił. Już i ich spychają z pozycji nieublągni zakuci w pancerze jeźdźcy rosyjscy. W furji bojowej nie ich wstrzymać nie zdoła.

Leez trąby, trąby trąbią... To znów do ataku pędzą ci, co już raz zwyciężyli na stronę Murata przeciw Bagrationowi przechylili.

Przez wypatrzone przez lunetę przez generała kawalerji, Monthbruna, miejsce, gdy piechota zdobywa ją od frontu, od tyłu, kędy wchodzić w nią może wojsko rosyjskie, atakuje ją kawalerja. Już padł kulą armatnią powalony Monthbrun, już padł dowodzący po nim brat księcia Vicenya, general Colaicourt, lecz wdarł się przed śmiercią w szarżę z żelazną kawalerją. Ogień działowy reduty zmiata atakujące szeregi francuskie, pękają czaszki, miążdżone są ręce piechurów, wdrapujących się na waly, od kółb, przebijając ich twarze i piersi bagnętami, rozstrzelują ich obrońcy, strzelając z luf przystawianych do ciał. Leez jeźdźcy opancerzeni szalają wewnątrz reduty. Tną piechurów i artylerzystów. Ich konie rozszałe przesadają armaty, wypełniają sobą wnętrza obwalowane. Na jednych jeźdźców żelaznych zwalili się drużdy. Prą ich. Szczek mieców o miecze i dźwięk ich o helmy i pancernie jest tak potężny, że słycać go śród ryku armat i linku karabinów. Zwyciężają obrońcy reduty.

Leez trąby, trąby, trąbią... Cudny dźwięk trąb bitewnych, posilkujących towarzyszy braci... Granatowe szwadrony, dwa kirasjerów Malachow-

skiego, brygada biała kirasjerów saskich Thielemanna, rwąc przez rowy, waly, przez zwaly trupów, rannych i konających, runęły w redutę Barclaya de Tolly.

Jako olbrzymi niedźwiedź naparty przez psy, broń się, gromiąc je łapami, krwawe ślepią błyskają mu z oczu, czerwony jeźór z krwawą pianą zwiśa mu z czarnego pyska, psy padają pod ciosami jego łap, coraz nowe nadbiegają, wpijają mu zęby w boki, w piersi, w gardło, wtem straszne kundle i nierozwartych pysków buldogi od zadu go napadły, on zachwiał się, przysiadł, krew go uchodzi, ból go uśmierca, słabnie: tak reduta traciła moc. Cichy armaty i karabiny, gięśli ich strzelecy.

Podobna do zalewanego wzdętem morzem wulkanu reduta zagasa. Prą się fale wód, gnają pędem straszliwym pchane jedne przez drugie, gdy ziemi trzęsienie wyrwało je z łoża, wspanione grzywami rozbrzyganymi w chaos piany świecącej, wdzierają się na zięjącą płomieniem górę, w ogniu spala się woda, lecz przybywa jej coraz więcej, więcej, balwan zwała się za balwanem, w czeluść wulkanu leją się wody, ogień ulega. Z toni morza dobywają się czarne, dymiące ozryby krateru, posępne krawędzie. Wulkan tonie zalany.

Reduta Rajewskiego pod Semienowskoje wzięta. Leez dokola reduty bój nie ustaje. Wściekłość wojsk obustronna jest tak wielka, że nie idzie tu o zwyciężonego wroga, o wygranie bitwy, ale o zadawanie śmierci. Ci ludzie chcą się przedewszystkiem zabijać. Ich dusze nabrzmiały palącym żarem nienawiści wzajemnej. Z odsloniętą własną pierśią godzi się w pierś przeciwnika, aby go tylko dosięgnąć.

Ulani polscy i pruscy konczą to żniwo śmierci. Leez cesarz nie posyła rezerwy. Naprawdę trzykroć razy ślał Murat Belliarda do Na-

poleona. Naprawdę Belliard przekłada mu, że widać już pomieszanie w armji rosyjskiej. Grodzą jeszcze zarosła droga, ale generałowie rosyjscy nie wyżyskują już warunków bitwy, zmieszani; jednym atakiem można wdrzeć się w środek armji Kutuzowa, zdecydować o losie bitwy, o losie Rosji!..

Cesarz posyła go, aby raz jeszcze sprawdził...

Belliard zdumiony, oszalonej, posłuszny jest rozkazowi cesarza. Powraca. Już zagajenia, opustoszone przed chwilą, po przed armją rosyjską roją się znów od tyraljerów, armja oponawuje się, moment minie, a wówczas trzeba będzie może nowej batalji

Bóg piorunowych błysków bitewnych, i twich rzutów wysła wodza gwardji, marszałka Bessières, aby zbadal „postawę rosyjan“.

Ustawili się na nowo, więc cesarz chce mieć jeszcze wyraźniejszą „szachownicę“ — *il veut voir plus clair sur*

Najnowsze i najpraktyczniejsze

SIEWNIKI

ECKERTA rzutowe 8, 10 i 12 stopowe, najprawidłowiej wysiewające różne nasiona, od konieczy do lubinu.

- „SUPERIOR” rządowe, talerzowe i rządowe-radełkowe.
- „SUPERIOR” rządowe talerzowe kombinowane, do jednoczesnego wysiewu nasion zbóż i nawozów sztucznych.
- „WESTFALIA-GOLJAT” do nawozów sztucznych.
- „OBOTRIT” (uproszczone) do nawozów sztucznych.

Poleca

ZYGMUNT NAGRODZKI

w Wilnie, ul. Zawalna Nr 11.

45604

Sprawy rozwodowe prowadzi we wszystkich kony-sorzach, rady i próby w sprawa-ch o usynowienie, uprawnia-nia i zaliczenie w poczet szlachty, redaguje specj. próby na imię Najwyższe 59656

R. N. MOZES WILNO, ul. Zawalna d. 4 m. 16, 2-gi od rogu ul. Nowej.

Na przystępnych warunkach

WYPRZEDAJĘ

z maj. Dymajcie folw. większe do 4 wlok i mniejsze, ziemię na dzies. przy pom-banków lub za gotówkę. Ma-jątek graniczy z pow. miast. Telsze, gdzie się znajd. gimn. męsk. i żeńsk. i skąd w tym roku przeprow. szose do kole-żelazn. Adres: Telsze, Dymajcie, Narkiewicz, gub. Ko-wieńskiej.

PIERWSZA pod Wilmem POLSKA CEGIELNIA PIEC HOFFMANA.

Miejscowość Góry, trakt Oszmiański. Dostarczać cegły można do Wilna i Nowej-Wilejki. Poważne zamówienia właścicielowi cegielni—telefon Nr 143. 44528

lecz tylko **Maggi** buljon w kostkach gdyż ten jest **przecież najlepszy!**

Na letnie mieszkanie

należy zabrać przede wszystkim Krem, Puder, Mydło

„Floréine”

A. Girard'a, 48, d'Alesia, Paris, albowiem naskórek cery i rąk, — ulegając wpływom kurzu, wiatru, promieni słonecznych i komarów twardej i gorzej,

zaś Krem, Puder i Mydło „Floréine” przeciwdziałają i niweczą wszystkie te przy-czyny, które zagrażają piękności cery i rąk.

Krem Floréine leczy wszelkie wryzły, wywołane szkodliwym wpływem kurzu, promieni słonecznych, piegów, skwaru i komarów.

Puder Floréine chroni cerę od wszelkich szkodliwych wpływów atmosferycznych, łagodząc jednocześnie podrażnienie skóry.

Mydło Floréine idealnie udelikatnia skórę twarzy i rąk. Do nabycia w perfumerjach i składach aptecznych.

Wyłączny Przedstawiciel dla Królestwa i Rosji:

JÓZEF PRUSZYCKI,

WARSZAWA, Złota 37—8. 47167 Wysyła pocztą za zaliczeniem.

Zdrowie jest bogactwem!

D-ra Lahmana preparaty z warzywnych soli: KAKAO, CZEKOLADA, EKSTRAKT, BISZKOPTY.

Mieko roślinne, Soję Japońską—poleca Główna reprezentacja na całą Rosję d-ra Lahmana: Rud. W. Seuberlich w Rydze.

Nabywać można we wszystkich lepszych handlach i aptekach. 41200

AUTOMOBILE N. A. G.

R. T. Powszechna KOMPANIA ELEKTRYCZNA

Sprzedż dla Kraju Półn.-Zachodn. WILNO, W. Pohulanka 16 m. 9, telef. 955.

Depesze: Elektron—Wilno. 47167 Sprzedż i na raty.

UWADZE

cierpiących na wadę serca, nerwy, podagrę reumatyzm, skrofuty

Szła-czne Naubejmskie wanny kwasowoglowe „ARS”

Najzupelniej zastępują Naubejm. Wygodne, tanie, dające się zastosować u siebie w domu, w każdej porze roku. Szczegółowa broszura wysyła się bezpi. z Główn. Składu T-wa Handl. aptecz. i perfum. towarami i. B. Sagal w Wilnie i Odesie. 24807

Sprzedż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wileński Oddział Cesarско-Rosyjskiego Towarzystwa Pomologicznego

ZAWIADAMIA, ZE: WYSYLA na żądanie instruktora—ogrodnictwa; UDZIELA porad, dotyczących sadownictwa i warzywnictwa; SPORZĄDZA kosztorysy i plany ogrodów i parków.

O warunkach można się dowiedzieć w Zarządzie Towarzystwa: — Wielka Nr 4. Biuro otwarte od 11 do 1 rano i od 6 do 7 wieczór. 45845

ŻNIWIARKA WOODA

daje nabywey 10 rb. dziennie czystego zysku, amortyzuje się przeto w ciągu 2-oh ty-godni i zostaje właścicielowi

DARMO.

Wiązark? Woda

najmocniejsza, najtrwalsza, najtęż chodzi i zużywa najmniej szpagatu.

Oryg. ameryk. szpagat po 8 rb. za pud.

Kosiarki całostalowe „ADMIRAL” Woda.

Orygin. ameryk. grabie konne „TIGER”.

Części zapasowe oryginalne Woda. Wystrzegaj się fałszowanych.

Ilustrowane opisy, cenniki, objaśnienia bezpłatnie

TOWARZYSTWO AKCYJNE

Tadeusz Kowalski i A. Trylski

WILNO, Ś-to Jerska 32. WARSZAWA, Miodowa 4.

Pozostaty w niewielkiej ilości egzemplarzy „Spis fabryk i zakładów przemysłowych w Rosji” wydawn. Domu Handlowego L. i E. Metzi i S-ka, redagow. przez „Wiestnik Finansów”, wysyła się za 12 rubli.

Zgłaszający się do głównego składu wydawnictwa D.J.H. L. i E. Metzi i S-ka w Petersburgu, Morska 11, korzystają z znacznego rabatu i nie opłacają kosztów przesyłki.

W KOŃCU SEZONU tania wyprzedaż MĘSKICH i DAMSKICH rowerów

Przekonajcie się, że niema nic lepszego i tańszego niż w firmie

„OPTYK RUBIN”

istn. od roku 1840. WILNO, Dominikańska 17, telef. 926.

Tamże PRACOWNIA aparatów optycznych i fotograficznych, przy-borów elektrycznych, rowerów oraz maszyn do piania. 45604

Istniejący od r. 1905 w Warszawie przy ul. Ś-to Krzy-skiej Nr 30 (tel. 64-54)

Gabinet Tłomaczów i PRZEPISYWANIA NA MASZYNE,

wykonywa szybko i najdokładniej Tłomaczenia techniczne, handlo-we, specjalne i naukowe na obce języki i vice-versa. Redaguje i tłumaczy broszury, cenniki i t. p. Korespondencja handlowa w sześciu językach. Zamówienia zamiejscowych uskuteczniają się niezwłocznie.

W Petersburgu Informacje i zlecenia.

Szybko i akuratnie udzielane są informacje i załatwiane zlecenia: prawne, handlowe, prywatne, we wszystkich instytucjach sądowych, administracyjnych, publicznych i t. p. przez ludzi kompetentnych. Zwykła informacja wysyłana jest bezzwłocznie za zaliczeniem rb. 2 kop. 25, eskompilowane—po porozu-mieniu. Na odpowiedź należy obowiązkowo dołączyć markę pocztową. Korespondencja adresować: Petersburg, Nikolajewska-ja 39. Studenckiej Birze Truda.

KUPUJEMY

Maliny, sliwki zielone i wiśnie. Z propozycjami zwracać się od go-dziny 8 rano do 12-iej w poł. do kantoru Ake, T-wa fabryki czekolady.

„WIKTORJA”

47213

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka i wychowanie. Lekcji matematyki udziela b. student Paryskiego uniwersytetu. — Spec. poprawki matura realna. Wielka praktyka i znajomość rzeczy. Zwierzytnie, Miła 8-4, Proszyński, 45649

Kupno i sprzedaż. Masło świeże i solone kupuje mleczarnia Nadnie-mońska. Kowno, Mikołajewski prospekt 57, skrzynka 33. 47152

Interesa handl. i majątk. Sprzedaje na Antokolu, wprost kościoła św. Piotra, domy i place różnej wielkości z owocowami i dekoracyjnymi drzewami. Szczegółowe na miejscu. Antokolska 24 m. 7. 46536

Poszukiwane. Poszukuje majątku z la-dnią rezydencją, blisko kolei. Adres: Petersburg, Fontanka 131 m. 3. 47184

Mieszkania. Mieszkanie odnajmę za-raz, 6 pokoi. Gubernatorska 10, wiadomość u stróża. 46179

Różne. Dentysta Nowiński w tym roku nie wyjeżdża nigdzie i pozostaje całe lato w Wilnie. Przyjmuje od 10 do 1 i 3 do 5. Prospekt Ś-to Jerski 40. 45126

Pokoje umeblowane miesz-cznie, na doby, elektryczność, usługa pewna, bez gwara hotelowego, ceny umiarkowane. — Hopman, Wilno, Ś-to Jerska 1. 52736

Zgubiono na emieniarz św. Piotra i Pawła laskę z monogramem. Uprasz-a się znaleźć o odniesienie za wynagrodzeniem pod adresem: Plac Katedralny Nr 4 „Kurjer Litew-ski”.

KSIĘGARNIA „KULTURA”

WILNO ul. Dominikańska Nr 14.

Poleca ostatnie nowości:

Stanisław Belza. Obrazy i obrazki Indji	1.50
Biednicka i niedokrwistość, wyd. Przewodnika zdrowia	—25
Espinosa. Historia doktryn ekonomii	2.—
M. Heilpera. Zasady metodyki nauk przyrodniczych	—50
E. Hello. Studja i szkice bibl. Symfonia	1.20
Lapponi. Hypnotyzm i spirytyzm	1.20
Jan Lutesławski. Sprawa doswiadczalna w Królestwie Polskiem pog. Kryt.	—30
Z. Opolski. Sledjum o istocie przemiany materji ustrojowej	4.—
W. Rapacki. Obrazki z przeszłości	—40
Z. Sosnowski. O koniu w Polsce	6.—

Zamówienia zamiejscowe załatwiane są odwrotną pocztą.

GLYCEROPHOSPHATE GRANULE ROBIN

Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'a

Glycerofosfat wapnia i sody Stosowany w szpitalach państwowych. Wzmocniący system nerwowy i Wskazywany przeciw krazwicy, slabosci Kości w okresie rosnienia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, i przeciwko neurazeni, przedazania umysłowemu i t. p.

Przyjemny w smaku łączy się w małej ilości mleka lub wody.

Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie pastylek.

Wystrzegaj się bezwartościowych nasadkowców.

Sprzedż w aptekach i w większych składach aptecznych.

W KOŁOSALNYM WYBORZE OBICIA „Gerke i S-ka”

Wyjątkowa sprzedaż OBIC

Materje na meble. Linoleum. Dywany. Chodniki

w Uniwersalnym Magazynie L. ZAŁKINDA, Wilno, Wielka 73.

Na sezon siewów

składy moje zostały obficie zaopatrzone w

SIEWNIKI do nawozów sztucznych, saletry, wapna oraz młynki do mielenia nawozów.

” rzutowe BEERMANA i amerykańskie SUPERIOR.

” rządowe radliczkowe i talerzowe SUPERIOR.

” kombinowane SUPERIOR oraz Vielwertha i Dediny.

” jednorzędowe ręczne „PLANET jr.” do siewu rzędowego lub kupkowego.

Szczegółowe opisy maszyn do siewu i dokładne instrukcje wysyłam gratis i franco na każde żądanie.

ALFRED GRODZKI

WARSZAWA, 33, Senatorska. 34677

MARJA PUTWIŃSKA Dentysta, przyjmuje od 10—12 i 2—5. Za-walna 15—11. 37282

Czekolada „DELIKATES”

tańsza i LEPSZA od zagranicznej w magazynach detalicznych

T-wa Ake. „WIKTORJA” 27241

10 rb. nagrody kto od-prowadzi. Zginal pies—wyślij złoty, gładki, biały na pierś, wabi się „Karo”. — Kazanka 15. 46913

W grudniu w okolicach Powiiewia zginęła suka,

rasy „Polli” zółta z białem, wabi się „Folich”. Uprasz się o zawiadomienie: Zarząd majątku „Łajuny”, poczta Ponedzi, gub. Kow., za nagrodę rb. 50. 46947

WYKŁADY ROLNICZE KOWIEŃSKIE

Rada Kowieńskiego T-wa Rolniczego ogłasza niniejszem przedpłatę na to dzieło.

Będzie się ono składało z prac autorów, którzy wykładali w latach 1910 i 1912, mianowicie: Prof. St. Biedrzyckiego, prof. St. Miklaszowskiego, P. J. Miłobędzkiego, prof. St. Moszczeńskiego, prof. A. Sempolowskiego, P. K. Stołepo, P. J. Targowskiego i Rady A. Wieniawskiego. (Szczegółowy wykaz tytułów prac ogłoszony będzie wkrótce w „Tygodniku Rolniczym”).

Całość obejmuje 400—480 str. druku dużego formatu na bardzo ładnym, grubym papierze. Druk ukończony zostanie mniej więcej w połowie sierpnia r. b.

Przedpłata wraz z kosztami przesyłki wynosi 2 rb. 50 kop.

(Cena księgarska bez przesyłki będzie wynosiła co naj-mniej 2 rb. 50 kop.

Kwotę tę przysłać należy pod adresem: W. P. Erazm Gruff, sekretarz Kow. Tow. Roln., Kowno, Sadowa 29.

Korzystając z ogłoszonej przedpłaty i nadsyłając w możliwie naj-prędszym czasie tę niedużą kwotę, zmiennie nasi nietylko uszy-kają znakomite dzieło po bardzo niskiej cenie, lecz jednocześnie ułatwią zadanie Radzie Towarzystwa przez dostarczenie już z góry funduszu na pokrycie kosztów wydawnictwa.

BIURO PARCELACYJNE i LEŚNE

SPECJALISTY-LEŚNIKA

Józefa Łastowskiego 33296

(byłego p. o. Członka Banku Włościańskiego)

Wilno, просп. Ś-to Jerski, d. Nr 43 m. 4.

Parcelacja, likwidacja majątków ziemskich z udziałem Banków Ziemskich i Włościańskiego lub bez tegoż, parcelacja placów miejskich.

Urządzanie gospod. leśnych oraz innych robót w zakresie leśnictwa wchodzących. Informacje od godz. 12 do 1 i od 5 do 6 w.

ASTHMA BRONCHITIS, CUSZNOŚĆ Ułeczenie: Szybkie wyleczenie za pomocą CYGARETEK „ESPIC”

26 pudełko. We wszystkich wielkich aptekach, 1 2/3 p. St-Lazare, PARIS. Wymagaj podpisu „J. ESPIC” na każdej cygarecie. 42613

Do sprzedania MAJĄTEK BIKULENICZE,

około 850 dzies. w gub. Witebskiej, pow. Lepelskim, o 30 wiorst od stacji dr. żel. R.O. Połock. Budynki murowane w dobrym stanie. Inwentarz żywy i martwy. O bliższe szczegóły proszę się zwracać pod adresem: poczta Giedrojeje, gub. Wileńska, majątek Jodźdzanki, tele-fonu Nr 12-71, Gwiden Ruszczyo. 46692

A. BOCEWICZ

MAGAZYN BRONI i PRACOWNIA

pod osobistym kierownictwem właściciela.

WILNO, Świętojańska ul. Nr 27.

POLECA na sezon bieżący wielki wybór różnej BRONI. Tańsze niż wszędzie. 41834